

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
De heer mr. A.C.L. Rutte
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 18 november 2025

betreft Nadere vragen over de 'Staat van de wetgevingskwaliteit' en de kabinetsbrede agenda met initiatieven voor het versterken van de kwaliteit van wetgeving

ons kenmerk 178836

Geachte heer Rutte,

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 15 oktober 2025 met antwoorden op vragen over de eerste editie van de 'Staat van de wetgevingskwaliteit' en de kabinetsbrede agenda met initiatieven voor het versterken van de kwaliteit en wetgeving.¹ Het lid van de **Fractie-Van de Sanden** heeft naar aanleiding van uw reactie enkele nadere vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van de **PvdD** en het lid van de **Fractie-Walenkamp** sluiten zich hierbij aan.

Transparantie en uitlegbaarheid van algoritmen

In het kader van de voortdurende digitalisering van de overheid constateert het lid van de Fractie-Van de Sanden dat steeds vaker gebruik wordt gemaakt van algoritmen en AI-systemen bij besluitvorming. Graag stelt dit lid u hierover de volgende vraag, die raakt aan de kern van de wetgevingskwaliteit: een burger moet kunnen begrijpen en toetsen hoe besluiten tot stand komen.

Hoe waarborgt de regering dat bij wetgeving waarin algoritmen of AI-systemen een rol spelen, de werking en besluitvorming van die systemen transparant, uitlegbaar en toetsbaar zijn, zodat burgers effectieve rechtsbescherming kunnen uitoefenen?

Betrokkenheid bij de toetsing aan het Integraal Afwegingskader

In diverse stukken die onderdeel zijn van het Kamerstukdossier 31.731 wordt benadrukt dat het Integraal Afwegingskader (IAK) een belangrijk instrument is voor de integrale beoordeling van kwaliteit, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van wetgeving.

Het lid van de Fractie-Van de Sanden vraagt in dit verband op welke wijze het gebruik van algoritmen en AI expliciet wordt betrokken bij de toetsing aan het IAK op uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en rechtmatigheid van nieuwe wetgeving.

¹ Kamerstukken I 2025/26, 31.731, Z.

datum 18 november 2025

ons kenmerk 178836

blad 2

De inzet van algoritmen kan ingrijpende gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk. Het is daarom van belang dat de IAK-toets dit aspect structureel adresseert, benadrukt dit lid.

Rechtsstatelijke waarborgen en menselijke tussenkomst

Het lid van de Fractie-Van de Sanden constateert dat het gebruik van AI en geautomatiseerde besluitvorming direct raakt aan de waarborgen van de rechtsstaat en aan artikel 22 van de Grondwet, dat toeziet op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. In dat licht vraagt dit lid u of de regering het noodzakelijk acht dat in de beoordeling van de kwaliteit van wetgeving standaard wordt meegenomen of bij algoritmische besluitvorming sprake is van voldoende menselijke tussenkomst en onafhankelijke toetsing.

Het waarborgen van menselijke controle is namelijk essentieel om willekeur en systeemfouten te voorkomen, merkt het lid van de Fractie-Van de Sanden hierbij op.

Digitalisering en de agenda kwaliteit van wetgeving

Het lid van de Fractie-Van de Sanden constateert dat in de recente stukken over de kabinetsbrede agenda met initiatieven voor het versterken van de kwaliteit en wetgeving vooral wordt ingegaan op uitvoerbaarheid en interbestuurlijke samenwerking. In het verlengde hiervan vraagt dit lid u hoe deze agenda inspeelt op de toenemende digitalisering van de overheid en in het bijzonder op de toepassing van algoritmen bij de uitvoering van wetgeving.

De digitalisering van de uitvoering heeft namelijk directe gevolgen voor de kwaliteit van wetgeving en voor de wijze waarop deze wordt gehandhaafd en beoordeeld, aldus het lid van de Fractie-Van de Sanden.

Structurele rapportage in de 'Staat van de wetgevingskwaliteit'

Het lid van de Fractie-Van de Sanden merkt op dat de 'Staat van de wetgevingskwaliteit' inzicht biedt in de ontwikkeling van de wetgevingspraktijk en de kwaliteit van wetgeving. In dit verband stelt dit lid u de volgende vraag:

Overweegt de regering om in de 'Staat van de wetgevingskwaliteit' structureel te rapporteren over het gebruik van algoritmen en AI binnen wet- en regelgeving, zodat de Kamer haar controlerende taak adequaat kan uitoefenen?

Structurele rapportage zou kunnen bijdragen aan transparantie en aan een beter geïnformeerde parlementaire controle, aldus dit lid.

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk **vóór 16 december 2025**.

Hoogachtend,

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid